

فراوانی آنتی بادی ویروس هپاتیت A در مبتلایان هپاتیت B و C در ایران

دکتر امیر هوشنگ محمدعلیزاده*، دکتر میترا رنجبر**، دکتر فریبا کرامت**، دکتر مژگان ممانی**، دکتر مهدی رضازاده**، دکتر علیرضا خلیلیان**، دکتر امیر مجلسی**، دکتر پیمان عینی**، دکتر مهرداد حاجیلویی**

* مرکز تحقیقات گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
** دانشگاه علوم پزشکی همدان

چکیده

سابقه و هدف: عفونت جدید با ویروس هپاتیت A در بیماران مبتلا به هپاتیت B و C، می‌تواند سیر بیماری هپاتیت B و C را دستخوش تغییر نماید. هدف از مطالعه حاضر این است که میزان فراوانی آنتی‌بادی ضد ویروس هپاتیت A را در بیماران مبتلا به هپاتیت B و C اندازه‌گیری و از لحاظ برخی عوامل مرتبط با هم مقایسه نماییم.

روش بررسی: در مجموع ۱۱۵ بیمار مبتلا به هپاتیت مزمن B و ۵۶ بیمار مبتلا به هپاتیت مزمن C که در طی سال‌های ۱۳۸۳ تا ۱۳۸۴ به انجمن هپاتیت استان همدان مراجعه کرده بودند، بررسی شدند. بیماران پس از ورود به تحقیق، پرسش‌نامه‌ای شامل متغیرهای دموگرافیک و سوابق بیماری برایشان تکمیل می‌شد. سپس آنتی‌بادی ضد ویروس هپاتیت A (IgG و IgM) به روش ELISA، تعداد گلبولهای سفید (WBC)، میزان هماتوکریت، پلاکت سرم و آزمون‌های کارکرد کبدی (ALP، Bil، ALT، AST) مورد بررسی قرار گرفت.

یافته‌ها: از ۳۲ بیمار مبتلا به هپاتیت مزمن B، به دلیل عدم همکاری یا مراجعه، آزمایش HAV Ab انجام نشد. تعداد ۷۱ مورد (۸۵/۵٪) HAV Ab از نوع IgG مثبت گزارش شد. تنها یک مورد از بیماران، مبتلا به هپاتیت حاد A (IgM anti HAV مثبت) بود. در بیماران هپاتیت مزمن C، امکان اندازه‌گیری IgG anti HAV در ۱۷ بیمار فراهم نگردید و در ۳۹ بیمار آزمایش شده، ۳۶ بیمار (۹۲/۳٪) از لحاظ IgG anti HAV مثبت بودند.

نتیجه‌گیری: تصمیم‌گیری برای انجام واکسیناسیون ضد هپاتیت A و یا انجام آزمایش اندازه‌گیری تیتراژ آنتی‌بادی ضد ویروس HAV در بیماران مزمن کبدی منوط به شیوع آن در منطقه و در بیماران هپاتیت مزمن می‌باشد. به نظر می‌رسد در مطالعه فعلی، فراوانی بالای این آنتی‌بادی در بیماران هپاتیت مزمن B و C بیانگر آن است که انجام تست آنتی‌بادی در این بیماران در مرحله اول سودمندتر از واکسیناسیون تمامی این افراد بر علیه هپاتیت A باشد.

واژگان کلیدی: آنتی‌بادی ویروس هپاتیت A، هپاتیت B، هپاتیت C، ایران.

مقدمه

سه عفونت ویروسی هپاتوتروپیک A، B و C معضلی جدی برای سلامت انسان‌ها بوده و شایع‌ترین علل بیماری‌های کبدی در دنیا می‌باشند. هپاتیت A که از سال ۱۹۷۳ شناخته شده

است، شایع‌ترین عامل شناخته‌شده هپاتیت‌های ویروسی در جهان می‌باشد. انتقال این بیماری از راه دهانی-مقعدی بوده و شیوع آن بطور مشخصی با سطح بهداشت جامعه مورد نظر ارتباط دارد (۱).

هپاتیت B و C نیز که عمده‌ترین راه‌های انتقال آنها از راه خون، تماس جنسی و مادر به فرزند می‌باشد، به دلیل ایجاد بیماری‌های مزمن کبدی از مشکلات جدی جوامع امروز محسوب می‌شوند. تاکنون واکسن‌های ضد هپاتیت B و A